

Slututvärdering av Connecting people

Sunne kommun

Rapport 2018-10-22

EUROPEISKA UNIONEN
Asyl-, migrations- och
integrationsfonden

Fryksdalens Sparbank

SUNNE KOMMUN

attityd

SAMMANFATTNING

Såväl deltagare och aktörer tycker att genomförandet av projektet har varit bra. Deltagarna som besvarat enkäten uppger att de har fått en ökad förståelse för hur det fungerar i Sverige när det gäller...

97% tyckte
aktiviteterna
var bra

73%

**...att studera
eller få ett jobb**

38%

**...att starta
företag**

67%

**...det svenska
samlivet**

62%

...allmansrätten

77%

**...info om
Sunne/Värmland**

57 % uppger att de har lärt sig svenska. Totalt sett har 97 % svarat att aktiviteterna har varit mycket eller ganska bra.

Kontakten beskrivs också i positiva ordalag av såväl deltagare som av aktörer. Tillgängligheten och bemötandet lyfts fram av respondenterna.

BAKGRUND

attityd

BAKGRUND

Under många år har Sunne kommun haft en negativ befolkningsutveckling och arbetat med målet att nå 15 000 invånare. Utgångspunkten i Connecting people har varit att ta fasta på de som kom dit som en resurs. Under sex månader 2015 hade enheten Näringsliv och tillväxt en praktikant som kom ifrån Syrien för att lära om kulturella skillnader och vilka avstånd som behövde överbryggas. Det framkom tydligt att skillnaderna inte var så stora utan att det mer handlade om information, och brist på den. Det var utifrån denna förståelse som idén till projektet Connecting people växte fram, det måste fokuseras mer på information, mer handfast arbete med matchning av kompetenser och behov, samhällsinformation för att nya idéer ska kunna födas och kopplingar mellan existerande nätverk och nyanlända.

När det första asylboendet i Sunne kommun startade december 2013 mobiliserades civilsamhället beundransvärt snabbt och det startades en ideell grupp "Med hjärtat i Sunne" som hade frivillig språkundervisning, fredagsfika och andra aktiviteter. Detta ideella arbete fortsatte när nya boenden startade, men man såg att det behövdes fler och mer djupgående insatser under asyلتiden.

Connecting people är ett projekt för att skapa en effektiv modell för att ta vara på de kompetenser som kommer till Sverige. Kompetenskartläggning, verktyg för att lära sig svenska direkt, mötesplatser för nätverkande, rådgivningar och startaföretagskurser ska leda till kortare tider/färre insatser i etableringsfasen. Syftet är att skapa replikerbara modeller som kan användas lokalt, regionalt, nationellt och transnationellt samt generellt vid integrationsarbete. Utgångspunkten var att se de som kommer hit som en resurs, men som saknar verktygen för att själva snabbt komma in på arbetsmarknaden alternativt starta företag.

BAKGRUND

Aktiviteter som framgår i projektansökan för att nå målet var:

- framtagande av modell för samt genomförande av starta-företagskurser.
- framtagande av underlag till samt genomförande av rådgivning för praktik, samt eget företagande.
- ökad samhällsinformation för förbättrad kompetens som leder till snabbare möjlighet till anställning eller eget företagande.
- fler praktikplatser och praktikanter på företag med kompetensbrist som i högre grad kan leda till anställning för målgruppen.
- målgruppen ska i högre grad få kontakter i etablerade företagsnätverk och därigenom förkorta tiden i etableringsfasen.
- översiktlig kompetenskartläggning av målgruppen för att matcha mot lokala, regionala och nationella behov på arbetsmarknaden.
- tillhandahålla relevant information till företag och fastighetsägare om de största nationaliteterna, hur personer från dessa länder kan hjälpa till att fylla den kompetensbrist som finns/kommer att finnas i framtiden för att öka förståelsen och därigenom öka möjligheten för praktikplatser och anställning.
- de som deltagit i projektet ska ha utvecklat svenska språkfärdigheter genom praktik och användande av befintliga språkappar.
- utbyta erfarenheter med andra aktörer transnationellt för ökad kunskapsinhämtning i vår organisation.

Projektet involverade företagare genom att projektet drevs av enheten för Näringsliv och tillväxt i Sunne kommun. Det fanns etablerade kontakter med näringslivet som användes för informationsinsatser och öppna möjligheter för praktikplatser och anställning. Fastighetsägare involverades också då det var viktigt med enkel tillgång till bostad för att minska tiden på förläggning efter att uppehållstillstånd beviljats. Rekryteringen till målgruppen gick till på så sätt att de besökte asylboenden där det redan fanns goda kontakter med de ansvariga genom de arbeten som redan genomförts.

Projektets logik och förväntade effekter

Nedan redovisas stommen i projektet och redovisar på vilket sätt projektet ämnat att uppnå projekt mål samt vilka effekter som projektet förväntas bringa på lång sikt.

Nyckelaktiviteter

- Genomlysning av internationella modeller för integration
- Framtagande av kompetensbank samt kompetenskartläggning
- Språkapp, för att målgrupp ska börja lära sig svenska innan SFI inträder
- Sammanställning av samhällsinformation på sju språk
- Framtagande av rådgivningsmapp samt genomförande av starta eget-kurser
- Företagsträffar
- Rådgivning, både gällande praktikplats samt mentorskap
- Resor, erfarenhetsutbyten samt studiebesök
- Aktivitetsdagar (+praktikplatser)
- Utvärdering och lärande, samt extern utvärdering

Projekt mål

Öka integrationsgraden och utveckla en effektiv modell för snabbare integration.

Målgrupp

Projektets målgrupp är tredjelandsmedborgare som är i processen att få uppehållstillstånd.
Sekundär målgrupp är projektets intressenter, privata företag och ideella föreningar som direkt eller indirekt är i relation till primär målgrupp.

Förväntade effekter på lång sikt

- Fler starta företag av nya svenskar.
- Fler nya svenskar i arbete.
- Ett informerat civilsamhälle som underlättar integration och verkar för ett mer hållbart samhällsklimat.
- En modell för hur kommuner kan arbeta med snabbare och effektivare integration.
-

SYFTE

Syftet med uppdraget är att genomföra en slututvärdering av projektet vars syfte är att kartlägga projektets måluppfyllnad, dra lärdomar från projektet till kommande projekt, samt lyfta fram lyckade exempel från projektet.

MÅLGRUPP

Målgruppen för datainsamlingen för slututvärderingen är asylsökande som tagit del av projektet Connecting people och intressenter som bidragit eller varit finansiärer till projektet.

Connecting people

Vi främjar migrationens
möjligheter

Fryksdalens
Sparbank

SUNNE | VÄRMLAND

GENOMFÖRANDE

Undersökningen är genomförd med både en kvantitativ och en kvalitativ metod. Kvantitativt har en enkätundersökning genomförts och kvalitativt har intervjuer genomförts. Enkäten har besvarats, via papper, av deltagare som varit aktiva i projektet juni-augusti 2018, samt tidigare deltagare som projektledaren fortfarande har kontakt med. Enkäten har delats ut och samlats in av projektledaren som också bistått med översättning.

Enkäten har besvarats av 30 st deltagare.

Vad gäller de kvalitativa intervjuerna har totalt 9 personer intervjuats, 4 asylsökande och 5 intressenter. Valet av intervju personer har gjorts i samråd med projektledaren som också initierat kontakten med de asylsökande. 2 av intervjuerna på plats i Sunne där projektledaren även tolkat. Resterande intervjuer har genomförts via telefon. Intervju genomfördes inledningsvis med projektledare och projektmedarbetare för att ge en bra grund till projektet. Vi har även tagit del av dokumentation från projektet såsom ansökan, lägesrapporter samt projektets egna utvärderingar i samband med genomförande av en rad olika aktiviteter.

Intervjusvaren har dokumenterats skriftligt löpande under intervjuerna och ligger till grund för det framkomna resultatet. Resultaten verifieras även med direkta citat under intervjuerna.

Resultaten av enkäterna presenteras med hjälp av diagram och tabeller.

RESULTAT

Projektets aktivitetsutvärderingar

attityd

OMTYCKTA AKTIVITETER

Arrangörernas uppfattning

Det framgår i projektets egna utvärderingar med arrangörerna att valda dagar och tider har fungerat bra. Vid något tillfälle har aktiviteter krockat med varandra. Att ha aktiviteterna på eftermiddagarna har varit bra. Det var många som deltog i aktiviteterna men på Röda Korsets informationsmöte var det färre än vanligt. Arrangören tyckte att det var en fördel med färre deltagare, då alla deltagare kunde prova alla övningar. En av arrangörerna noterade att marknadsföringen av aktiviteterna har varit bra och att det fungerade med att de som ville delta anmälde sitt intresse.

Vad gäller lokal och utrustning var det överlag positiva kommentarer från arrangörerna. Det var trevliga lokaler med soffor och runda bord. Ljud, mikrofoner och högtalare fungerade bra. Aktiviteten Information om allemansrätten var utomhus i naturen vilket var uppskattat och passade bra med temat. Det arrangörerna ansåg vara mindre bra var att vissa lokaler var mörka, kalla och för stora eller små i relation till deltagare. Vad som kunde gjorts annorlunda var att ha starta-egget-kursen i två kortare dagar istället för en lång.

Almis presentation var svår att förstå. Tyvärr inte anpassad efter målgruppen.

Konstaterar att vi behöver jobba mer med lån för att klargöra exempelvis ränta och amortering. Vi bjuder in till en fortsättning/uppföljning där banken förhoppningsvis kan delta.

Mycket bra! Viktig info om hur man startar sitt eget i Sverige. De uppskattade mycket att de fick info översatt till modersmål.

Deltagarnas uppfattning

Deltagarnas kommentarer kring aktiviteterna visar att de var mycket omtäckta, det var tacksamt att få möjlighet att kunna ställa frågor efter aktiviteterna. Deltagarna tyckte det var roligt att först få information och sedan göra en aktivitet, deltagare har vid några av aktiviteterna nämnt att det var bra med översättning. Aktiviteten starta-egget-kurs genomfördes vid flera tillfällen mellan 2016-2018, och vid samtliga tillfällen tyckte deltagarna att informationen var viktig och bra. Det som var mindre bra vid första tillfället var att Almis presentation var svår att förstå och inte anpassad till målgruppen. Vid det andra tillfället uppskattade de att de fick informationen översatt till sitt modersmål.

I den allmänna samhällsinformationen som var en av de första aktiviteterna ville deltagarna veta mer om Arbetsförmedlingen, bosättning, hur man lånar pengar, studier, skola och busskort. Här fanns också kommentaren att de ville ha mer aktiviteter med Connecting people. I de resterande aktiviteterna tyckte deltagarna att de fick bra information gällande ämne, bland annat om Arbetsförmedlingen, banken, körkort, tandhälsa och första hjälpen.

RESULTAT

DELTAGARE – ENKÄT

attityd

Kön

Totalt

30

● Man

80.0%

● Kvinna

20.0%

Tid i Sverige

Totalt

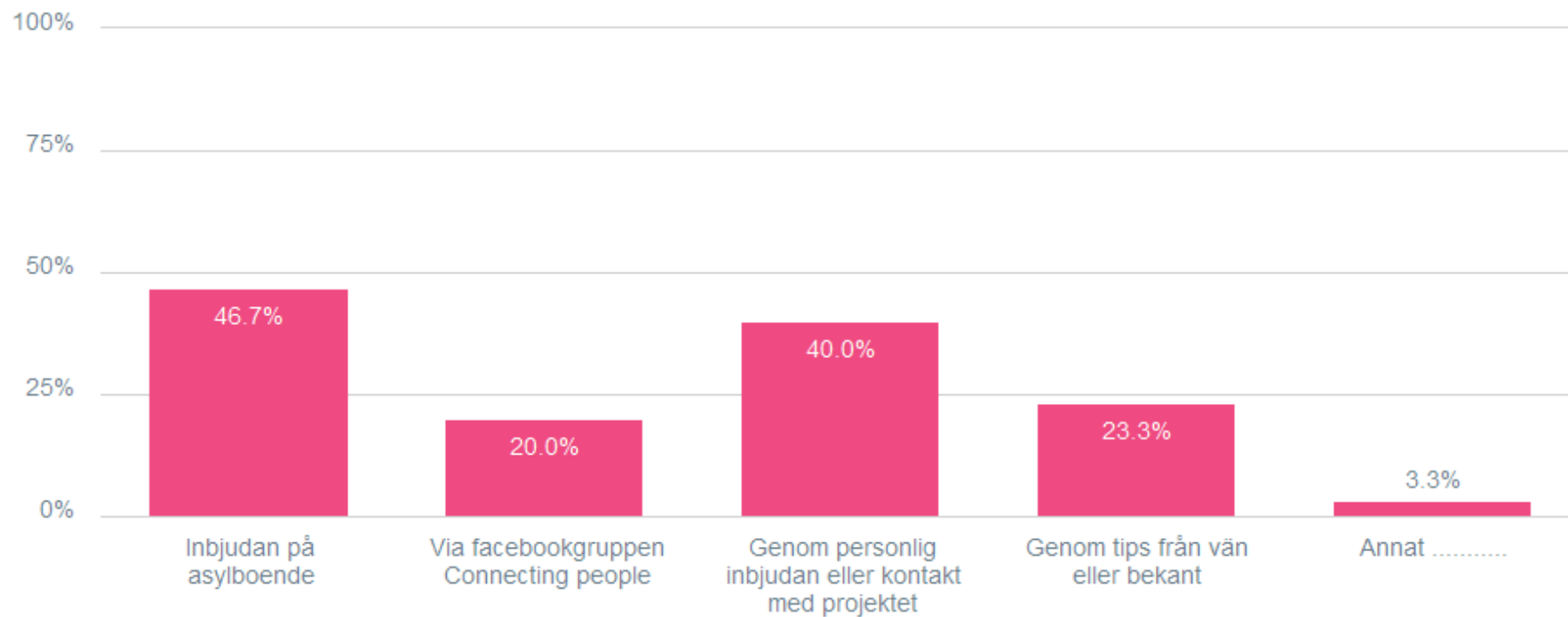
- 0-6 månader
- 7-12 månader

26.7%
10.0%

- 1-2 år
- 2 år-

30
16.7%
46.7%

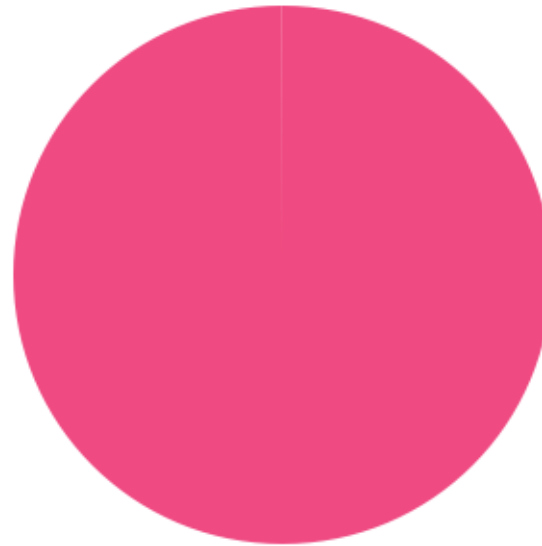
Informationskanaler om Connecting people

Totalt

30

Information inför en aktivitet

Totalt

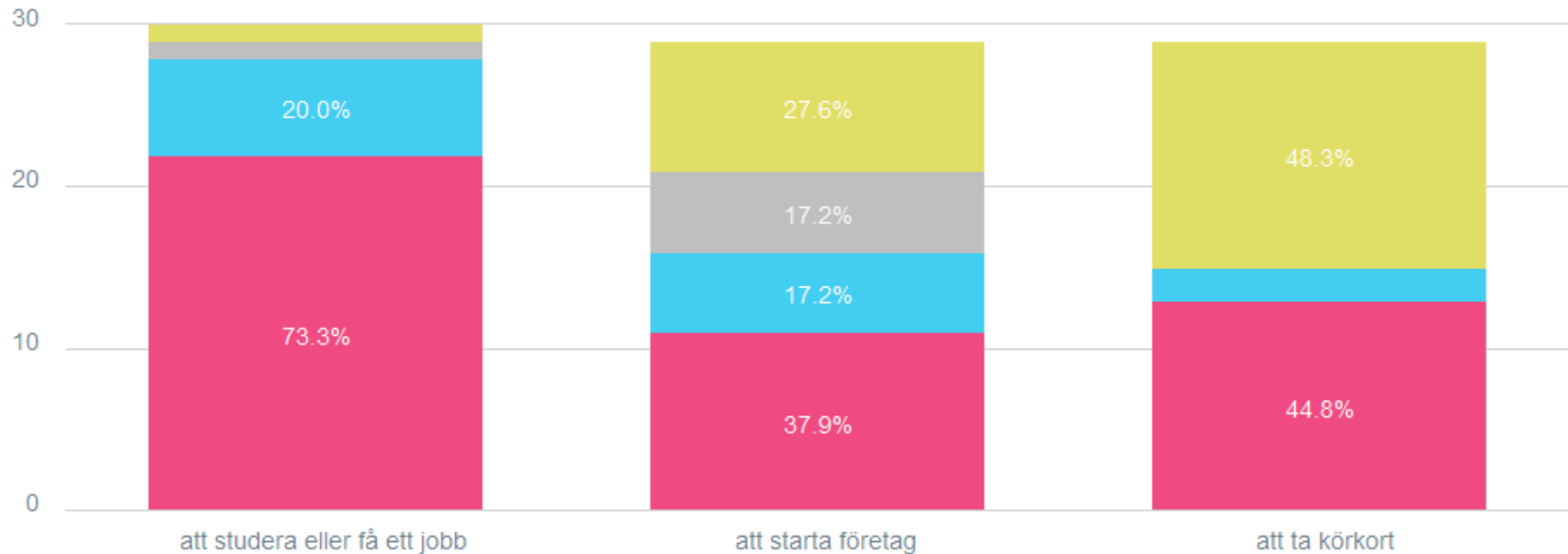
30

- Ja
- Nej
- Vet ej

100.0%
0.0%
0.0%

Förståelse

Jag har fått en ökad förståelse för hur det fungerar i Sverige när det gäller...

Totalt

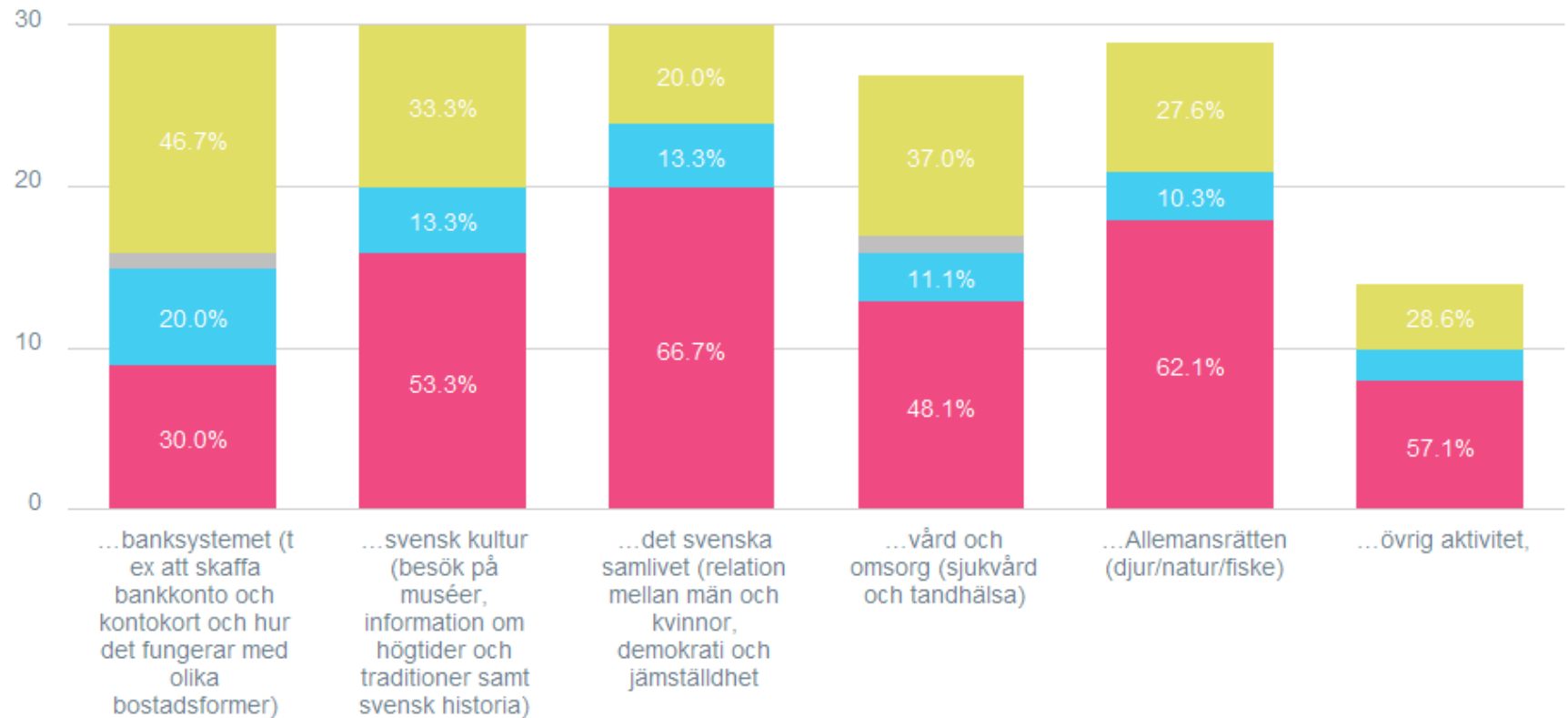
30

- JA
- Delvis

- NEJ
- Jag vet inte/Jag har inte deltagit

Förståelse

Jag har fått en ökad förståelse för hur det fungerar i Sverige när det gäller....

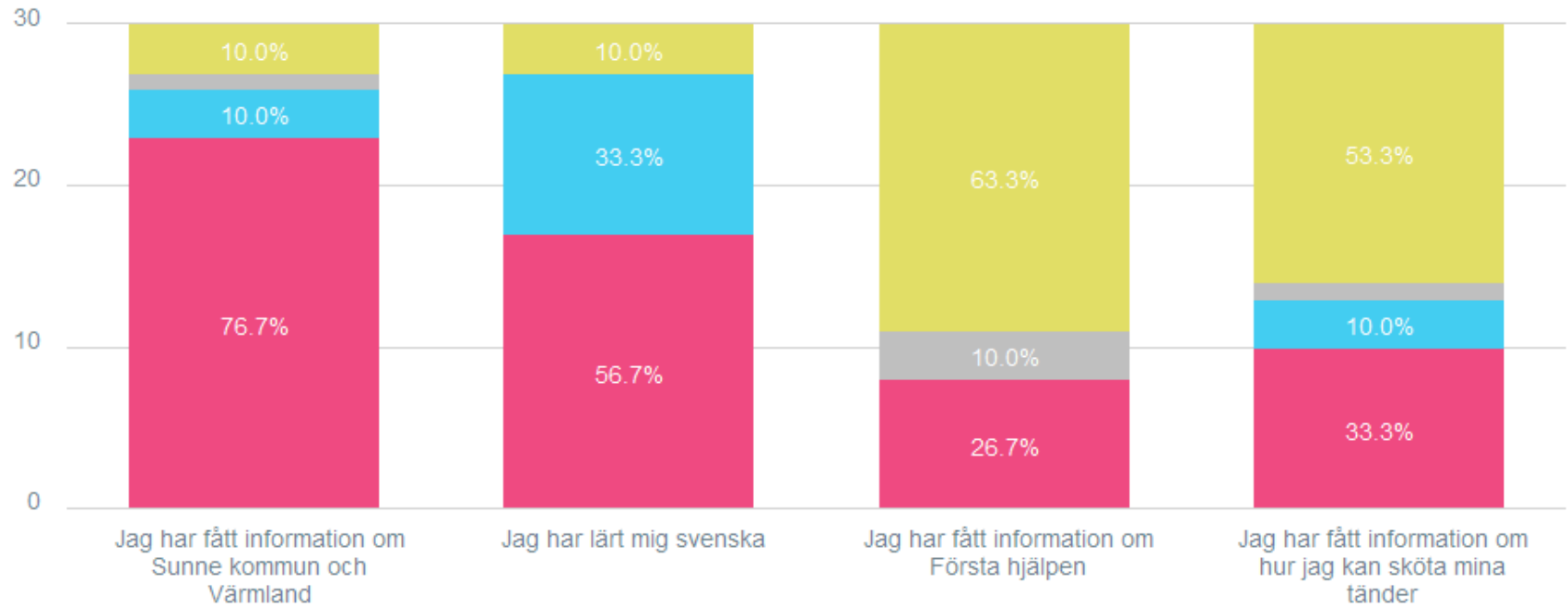
Totalt

- JA
- Delvis

- NEJ
- Jag vet inte/Jag har inte deltagit

30

Information och lärdom

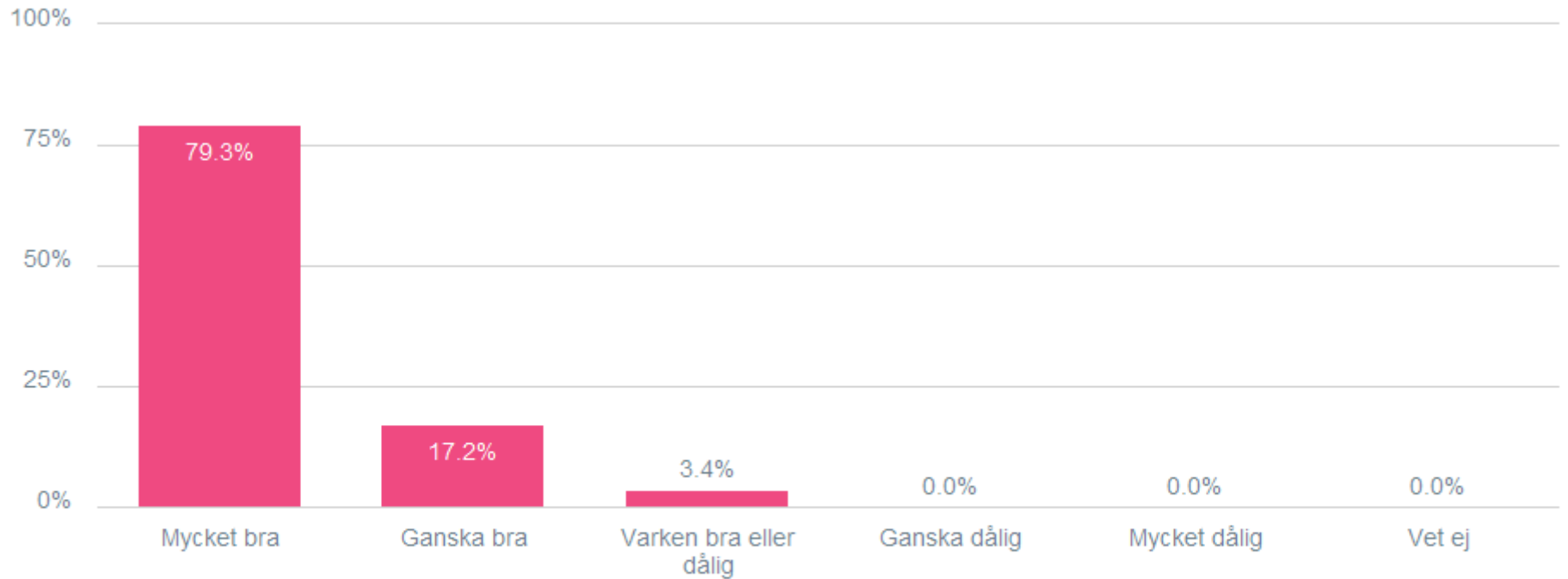
Totalt

- JA
- Delvis

- NEJ
- Jag vet inte/Jag har inte deltagit

30

Aktiviteterna var...

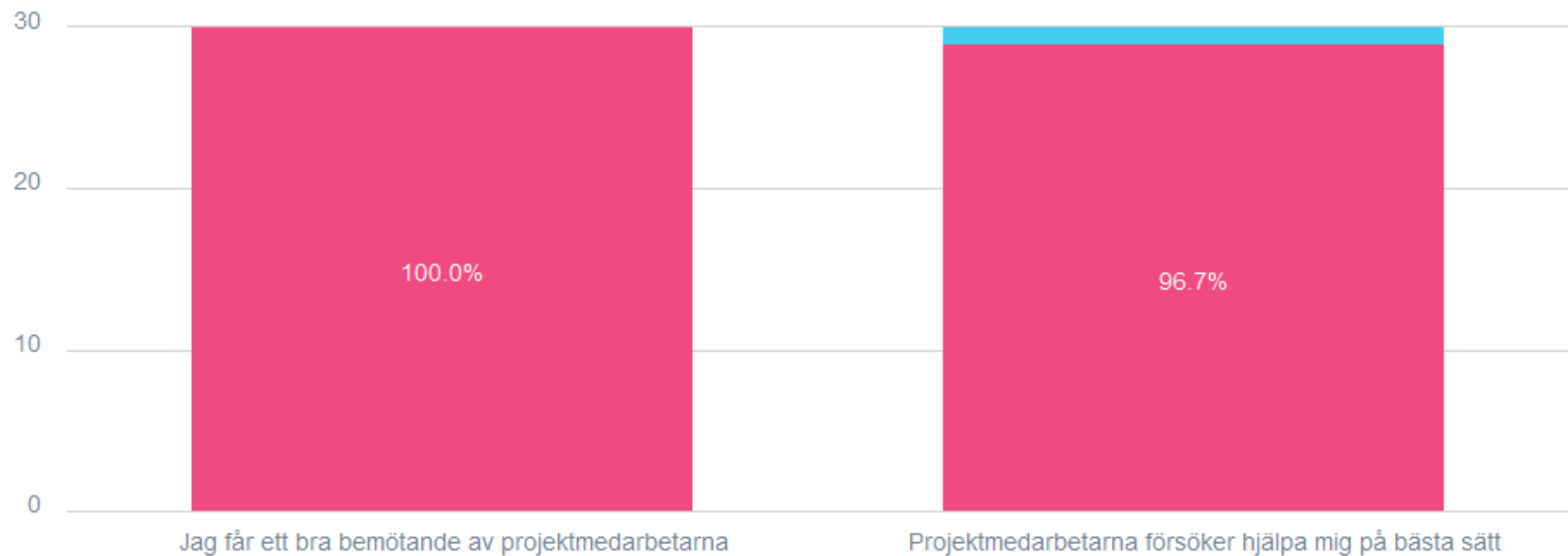
Totalt

29

Finns det någon aktivitet som du saknar?

- Idrott och gym. aerobics för kvinnor
- Svenskaundervisning
- Alla aktiviteter var mycket mycket bra. den första kommunen som hjälpt mycket till med allt
- Jag ville gärna med när ni hade info-träff med banken
- Mycket bra för att förbereda asylsökande till livet i Sunne
- Nej
- Idrottsaktiviteter
- Svenska språk de var bara en lektion/vecka när vi bodde i Bjälverud
- Vi skulle vilja att det fanns fler svenska kurser när vi bodde i Bjälverud
- Ja, I wish I should have done the driving license and computer class
- The computer course was ok but I wish we can do more advice course on it, I wish we can do an IT program
- I wish we could continue the business course on how to start own business.
- All I recommend is that more integration and educational projec should be introduced. Because for those I have attend to, have been perfect.
- The time is too long and need different courses.
- Ja
- Jas I will
- Jag vill lära mig mer svenska
- Nej
- Nej
- Fiske
- Nej det är jättebra
- Hoppas ni kan upprepa de aktiviteter som ni genomfört innan jag kom till Sunne
- Allt är bra
- Hoppas ni gör en ny infoträff om körkort eftersom vi var inte här
- Idrott och gym. Aerobics
- Körkort och första hjälpen eftersom jag var inte i Sunne när ni genomfört aktiviteter

Kontakten med projektet och projektmedarbetarna

Totalt

30

- Bra
- Varken bra eller dåligt

- Dåligt
- Jag vet inte

RESULTAT

DELTAGARE - INTERVJU

attityd

En bra kontakt med projektet

Intervjupersonerna tycker att kontakten med Connecting people varit bra. De nämner att det oftast varit Connecting people som tagit kontakt och att det varit enkelt att få tag på personer i projektet både dagtid och kvällstid. Kontakten med projektledaren var speciellt uppskattad.

Nour hjälpte mig, svarade efter arbetstid, det är jag tacksam för. T ex fick jag hjälp med kontakter på Arbetsförmedlingen

Det var mycket snö och de kunde inte gå, Nour tog kontakt med hyresvärden. De började skotta efter det!

Sunne, här behövde vi inte tänka på att ta kontakt, utan Connecting people tog kontakt med oss. Vi kunde vända oss till kontoret när som helst. Personligen, fick jag alltid hjälp snabbt. Fick allt av projektet, utan det skulle jag inte ha fått det jobb jag fått.

Connecting people och Nour och hennes kollega är bra, de har respekt för oss asylsökande,

Uppskattade aktiviteter

Aktiviteterna var omtyckta och deltagandet var stort. Det var flera som haft företag tidigare och tyckte att starta-företagskurserna var givande, men de uppskattade också när de fick vara ute i naturen samt gå på museum.

Aktiviteter som jag fick information om hur jag kan starta eget företag. Jag har studerat ekonomi i Syrien, har fått information om hur det fungerar, hur mycket man ska betala skatter. Jag har skrivit en affärsplan på aktiviteten om att odla champinjoner. Nyttig information. Ska starta så fort jag kan.

Unikt är att det var olika innehåll, började få allmän bild av Sverige och kulturen. Bra kurs med Almi och Skatteverket, och bra att det var aktiviteter ute i naturen. Informationen var på modersmål, arabiska, de förstod inte svenska. Engelska hade fungerat, men många kunde inte engelska.

Alla aktiviteter var bra, det var roligt med fisket på isen, det var roligt.

Kunskap och förståelse

Deltagarna berättar att de lärt sig mycket om svensk kultur och det svenska språket. Genom Connecting people har de fått sig en större förståelse om hur det fungerar i Sverige, generellt sett, men också specifikt hur arbetsmarknaden fungerar samt hur man startar och driver företag.

Jag har lärt mig hur det är på arbete, att det är viktigt med svenska språket, jag har lärt mig om svenska skatter.

Jag har fått information om att få körkort, om jag har körkort, vad som gäller då. Men jag hade inte körkort i Afghanistan. Kvinnorna i Afghanistan får ej ta körkort. Min man har inte heller körkort.

De försöker lära nya asylsökande, vad gör asylsökande i Sverige, t ex hur man kan ta körkort, eller att vi har raster.

På Connecting people lärde jag mig om Sverige, t ex att alla är lika, alla färger, alla barn och alla män och kvinnor. Efter asyl får man stanna och rösta. Alla barn får gå i skola. Min dotter går i särskolan. Jag lärde att barn och handikappade barn är lika mycket värda, att de kan gå i skolan och få aktiviteter. Handikappade barn får gå i skolan ej bara sitta hemma, det är jag mycket glad för.

Att svenskarna accepterar homosexuella, det finns inte i Syrien.

RESULTAT

INTRESSENER – INTERVJU

attityd

Fördel med mindre kommun

Kontakten och samarbetet mellan projektet och intressenterna har varit god. Det är många som nämner att det är en fördel med en mindre kommun då det gör att de är närmre varandra. De tycker att de som arbetat med projektet varit engagerade, positiva och drivande. Det är en av de intervjuade som nämner att skulle varit bra med rapportering om vad som hänt ca en gång i månaden.

Kanske lite mer rapport om vad som har hänt, lite mer avrapportering och resultat. Vi är med och bidrar, har fått det muntligen, men skulle velat ha det skriftligt. Information är bra.

Jag har haft kontakt med Nour, Kristina och sedan Marielle. Det har fungerat bra, vi har haft en regelbunden kontakt, utspritt över projektet. Vi är nära varandra. Lättare på en mindre ort.

Jag tycker att vi har varit väldigt tillgängliga för Nour och Marielle, och vice versa.

Det har funkat bra, tycker det är bra att de har kontakten med näringslivsrådet. Fördelen med mindre ort, att alla hjälps åt.

Får information vid de tillfällena som vi blir kallade. Gissar att det beror på att gruppen redan är samlad, ett gäng från olika områden. Smart att tala om det- De har ställt frågor till oss, om aktiviteter och vad vi tycker, och vi har fått information från dem.

I Sunne fanns inte rädslan

Vissa av intressenterna deltog mer i aktiviteterna än andra, en av de intervjuade berättade att de har fler projekt för nyanlända och hade deltagit på aktiviteterna om tiden funnits. En av intressenterna nämner att organisationer i andra kommuner fått kritik om de engagerat sig i liknande projekt, men i Sunne har det varit konstruktivt med fokus på att integreras. Samtliga intressenter tycker att Connecting people har varit betydelsefullt för både Sunne och deltagarna, istället för att vara rädda och fly, så vågar Sunne, de ser likheter snarare än skillnader.

Många var frågande, men rädslan fanns inte i Sunne, vi vågar och vi ser likheter snarare än skillnader

Vi lägger mycket pengar på sådana saker, olika investeringar och ofta mjuka värden. Vi stod för inför en utmaning med de nyanlända, vi ville vara med i det arbetet och förvalta de som kom hit.

Det är jag och ordföranden som varit mest aktiva, vi har fört det vidare i vår organisation. Fört det vidare ut, fler och fler människor som fått information. Vi har stöttat upp projektet, men Nour har drivit det.

Connecting people har varit givande

Samtliga intressenter berättade att Connecting people varit givande för de asylsökande, projektet har bidragit till att de asylsökande erbjudits olika aktiviteter och skaffat sig ett nätverk i Sunne kommun. Någon nämner att även om de asylsökande inte får stanna i Sverige har Connecting people lärt dem om Sverige, om demokrati och om kvinnoösyn.

Vi har pratat en hel del om regelverk i Sverige, t ex är man gift, make eller maka måste vara med när man lånar pengar, vilket är ovanligt för dem.

På näringslivsrådet har de pratat om hjälp att starta eget, många har drivit företag i Syrien, de fick hjälp. Det har gått över till att lära känna svenska värderingar, kontakta svenska myndigheter. Hur man ska kunna nå lättare.

Viktiga aktiviteter för oss har varit att tala om för dessa unga pojkar hur det fungerar i Sverige. Har riktat in oss på det som är viktiga för oss. Sport och idrott har andra tagit. Språk är viktigt, det har andra ordnat.

ANALYS

attityd

Analys

I utvärderingen av projektet Connecting people har vi dels utgått från bedömning av metoder och aktiviteter i förhållande till mål och syfte, dels bedömning av projektets lärande och långsiktighet.

Projektets aktiviteter bidrar till att nå projektmålet

Projektets mål har varit att skapa en effektiv modell för att ta vara på de kompetenser som kommer till Sverige. Enligt projektet ska kompetenskartläggning, verktyg för att lära sig svenska direkt, mötesplatser för nätverkande, rådgivningar och startaföretagskurser leda till kortare tider/färre insatser i etableringsfasen. Syftet är att skapa replikerbara modeller som kan användas lokalt, regionalt, nationellt och transnationellt samt generellt vid integrationsarbete. Utgångspunkten var att se de som kommer hit som en resurs, men som saknar verktygen för att själva snabbt komma in på arbetsmarknaden alternativt starta företag.

Aktiviteter som framgår i projektansökan för att nå målet var:

- framtagande av modell för samt genomförande av starta-företagskurser.
- framtagande av underlag till samt genomförande av rådgivning för praktik, samt eget företagande.
- ökad samhällsinformation för förbättrad kompetens som leder till snabbare möjlighet till anställning eller eget företagande.
- fler praktikplatser och praktikanter på företag med kompetensbrist som i högre grad kan leda till anställning för målgruppen.
- målgruppen ska i högre grad få kontakter i etablerade företagsnätverk och därigenom förkorta tiden i etableringsfasen.
- översiktlig kompetenskartläggning av målgruppen för att matcha mot lokala, regionala och nationella behov på arbetsmarknaden.

Vår bedömning är att aktiviteterna bidrar till att nå projektmålet. Nedan redogör vi för en rad framgångsfaktorer som bidragit till att projektet når sina projekt mål. En viktig framgångsfaktor är projektets utgångspunkt – att se de som kommer hit som en resurs, därutöver ser vi följande framgångsfaktorer:

- Vikten av rätt kompetenser i projektgruppen
- En god lokal förankring med ett gott samarbetsklimat
- Ett agilt arbetssätt
- God kommunikation med flera målgrupper

Dessa framgångsfaktorer presenteras i analysen, som inleds med en sammanställning av måluppfyllelsen och en kort sammanfattning av resultatet från enkäten och intervjuerna. Analysen avslutas med vår bedömning av replikerbarheten samt input till nästa integrationsprojekt.

Framgångsfaktorer

Måluppfyllelse

En del i utvärderingen har till uppdrag att stämma av hur projektet uppfyllt sina mål. För utvärderingen har vi valt att fokusera på de kvantifierbara indikatorerna som hjälper oss att mäta projektets resultat. Utfallet inkluderar till och med kvartal 2, 2018 och uppgifterna kommer från projektet. Statistiken vittnar om att projektet i stort sett når de uppsatta målen i projektet. Det finns några undantag som hänger ihop med de mål som rör praktik. Där har förutsättningarna förändrats under projektperioden och projektet fick styra om och fokuserade på aktivitetsdagar som riktade sig till målgruppen.

Mål	Kommentar	Målvärde	Utfall
Modell för starta eget företag	Genomföra starta eget kurser 6 kurser*12 deltagare	72	72
Anordna rådgivningstillfällen för företagstart, affärsplan och söka jobbtips	Personer i rådgivning (interna och mentorer)	60	37
Ökad samhällsinformation till målgruppen	Antal möten på asylboende med samhällsinformation	48	54
Transnationella kontakter	Antal kontakter/möten	2	2
Starta eget företag	Antal startade företag	2	1
Anordna aktiviteter för integration	Antal genomförda aktiviteter	48	53
Etablerad företagskontakter	Antal träffade företag	120	110
Samhällsinformation om tre länder	Samhällsinformation om tre länder	3	3
<i>Ta fram underlag samt genomförande för rådgivning</i>	<i>Personer i rådgivning (för praktik)</i>	<i>60</i>	<i>15</i>
<i>Anordna praktikplatser</i>	<i>Personer som fått praktik</i>	<i>30</i>	<i>7</i>
Utarbeta verktyg för kompetenskartläggning	Antal verktyg	1	1
Målgruppen utvecklar svenska språkfärdigheter	Antal språkappar som används	1	1
Antal personer på aktivitetsdagarna	Antal personer på aktivitetsdagarna	200	244

SAMMANFATTNING

Såväl deltagare och aktörer tycker att genomförandet av projektet har varit bra. Deltagarna som besvarat enkäten uppger att de har fått en ökad förståelse för hur det fungerar i Sverige när det gäller...

97% tyckte
aktiviteterna
var bra

73%

**...att studera
eller få ett jobb**

38%

**...att starta
företag**

67%

**...det svenska
samlivet**

62%

...allmansrätten

77%

**...info om
Sunne/Värmland**

57 % uppger att de har lärt sig svenska. Totalt sett har 97 % svarat att aktiviteterna har varit mycket eller ganska bra.

Kontakten beskrivs också i positiva ordalag av såväl deltagare som av aktörer. Tillgängligheten och bemötandet lyfts fram av respondenterna.

Projektets framgångsfaktorer

Framgångsfaktorer

Projektets framgångsfaktorer är:

- Vikten av rätt kompetenser i projektgruppen
- En god lokal förankring med ett gott samarbetsklimat
- Ett agilt arbetssätt
- God kommunikation med flera målgrupper

Vikten av rätt kompetenser i projektgruppen

Redan innan projektet skrevs fram identifierades fördelarna i att använda sig av någon som har samma eller liknande erfarenhet som de asylsökande har, samt de kulturella aspekterna och språkliga kunskaper. Valet av projektledare till projektet är en mycket viktig framgångsfaktor såväl sett till erfarenhet, kulturella aspekter, språkkunskaper, som projektledarens personlighet. Några egenskaper som är väl värda att lyfta i sammanhanget är projektledarens servicevilja, tillgänglighet och det egna drivet.

”En med nyanländbakgrund och en med lokalkännedom – bra kombination!”

Som en mycket viktig resurs i projektet har man även rekryterat en projektmedarbetare med mycket goda kunskaper och god kännedom om näringslivet, såväl i Sunne kommun som i övriga Värmland. Projektet har även sett till att ha tillgång till tolk som ett komplement till de språk som behärskas i projektgruppen. Noterbart är även Sunne kommuns vana av att driva projekt, där upparbetade rutiner betyder mycket för projektets framdrift. Projektet har även haft en styrgrupp som bestått av näringslivsråd, politiker, kommunanställda, representanter från företag föreningsliv, bank och Arbetsförmedlingen (i en redan befintlig konstellation). Styrgruppen har haft som målsättning att träffas en gång per kvartal, men har varierat utifrån behov. Styrgruppen har fått information om framdriften av projektet och vid behov har de även haft inspel till projektet.

En god lokal förankring med ett gott samarbetsklimat

Projektet har underhand anpassat sig till de förutsättningar som funnits och utvecklat aktiviteterna med fokus på det uppsatta målet. Projektorganisationen har huvudsakligen bestått av två projektmedarbetare, båda anställda av Sunne kommun. Projektmedarbetarna har planerat och organiserat aktiviteter i tätt samarbete med en rad aktörer i Sunne kommun. Både projektmedarbetarna och aktörer beskriver i intervjuerna att de har haft ett mycket gott samarbete vilket bidragit till projektets framdrift. Såväl projektmedarbetarna som aktörerna lyfter det samarbetsklimat som råder i Sunne kommun. Det finns sedan lång tid tillbaka ett samarbetsklimat och en inställning som bidrar till att aktiviteter och projekt når framgång i kommunen, vilket specifikt bidragit till projektets framdrift. Det finns en stor vana av att bygga tillsammans och förståelse för att ensam inte är stark. Flera organisationer har valt att engagera sig i projektet och för målgruppen, men inte alla som kontaktats, vilket har varit en utmaning för projektet.

Även samarbetet med de asylsökande deltagarna i projektet har varit mycket bra. De asylsökande som intervjuats lyfter fram projektmedarbetarnas tillgänglighet och servicevilja, vilket är mycket positivt. Men intervjuerna visar också på att de asylsökande själva är en mycket viktig del av projektets framgångar. Ett exempel är hen som tar på sig att vara ”mellanhand/kontaktperson/förmedlare” mellan projektet och asylboendet, som förmedlar när något inte fungerar som det ska, t ex att boendet inte är skottat efter ett snöfall. Vid kontakt med utbildaren av den samhällsorienterande utbildningen framkommer även att deltagarna har varit mycket aktiva och varit mer engagerade än vid andra kurser. En möjlig anledning till detta engagemang är att deltagarna har kommit in i utbildningen efter kort tid i Sverige och med ett stort engagemang, till skillnad från motsvarande utbildning med deltagare som varit i Sverige en längre tid. Utbildaren säger att fler kommuner borde införa samhällsorientering redan under asyltiden, dels fylls de asylsökandes tid med relevanta aktiviteter, dels bidrar det till att direkt ge en mer rättvisande bild av Sverige, och därmed minskar risken för att deltagarna har bildat sig egna, ibland rent felaktiga uppfattningar om Sverige.

Projektets framgångsfaktorer

Agil =
lättroilig

Ett agilt arbetssätt

Ett agilt arbetssätt handlar om att snabbt anpassa sig till förändring, vilket stämmer mycket väl in på projektet. Projektet har underhand anpassat sig efter rådande omständigheter och i stället för att fastna i negativa spiraler vid en förändring har man haft kraft och engagemang att fortsätta arbeta, man har hittat nya aktiviteter eller nya sätt att utföra en given aktivitet på. Ett exempel är den förändring som skedde i och med att möjligheten till praktik försvann. Ett annat exempel som vid första anblicken kan te sig mindre viktig, var att centralisera aktiviteterna i stället för att genomföra aktiviteter på boendena. En fördel för deltagarna var möjligheten att få byta miljö, en annan att få se en del av det svenska samhället. För projektmedarbetarna innebar denna förändring ett bättre resursutnyttjande. Ett tredje exempel på anpassning utifrån deltagarnas behov var den i slutet av projektet genomförda samhällsorienterade utbildningen som var planerad att löpa under 12 v. En bit in i utbildningen visade det sig att boendena i kommunen skulle stänga ner inom kort. Tillsammans med genomföraren av utbildningen såg projektet till att förtäta utbildningsdagarna för att möjliggöra att deltagarna fick gå klart utbildningen innan de flyttade.

Projektet har haft som målsättning att nå såväl män som kvinnor och har aktivt arbetat för att erbjuda aktiviteter som attraherar både män och kvinnor, på totalnivå. Vid de första träffarna deltog bara män, vilka uppmanades att ta med sina fruar på kommande aktiviteter. Vidare såg projektet till att erbjuda aktiviteter vid olika tidpunkter på dagen samt att anordna aktiviteter där barnen kunde följa med/delta. På så sätt fick projektet fler kvinnor att delta på aktiviteterna.

Projektet har löpande arbetat med utvärderingar, såväl med den eller de som genomfört en specifik aktivitet som med några av deltagarna på aktiviteten. Utifrån inkomna synpunkter har justeringar gjorts för att än bättre anpassa till uppkomna behov. T ex har aktiviteter genomförts på flera språk, aktiviteter har anpassats i tid och rum, lokaler utifrån gruppstorlek och syfte, men även sett till innehåll för att få med flera viktiga beståndsdelar. Man har t ex kompletterat ett informativt pass med fika och tid för nätverkande och frågor, vilket har varit värdefullt för både asylsökande och övriga deltagare.

“Vi går igenom varje aktivitet efteråt, pratar om hur det fungerat, lokaler, deltagare, inbjudningar, vi utvecklar hela tiden. I början fick alla på Selma inbjudningar på alla fyra språken, eftersom vi inte visste vem som kunde vilket språk. Nu räcker affischer och Facebook, vi är mer kända nu. Det funkar bra.”

Inflödet av nya asylsökande till Sunne kommun har varierat över tid och utan någon förvarning för projektet. Genom att besöka asylboendena varje vecka har nya asylsökande fångats upp och man har repeterat aktiviteter för dessa. Den goda kunskapen om de asylsökandes behov, parallellt med stor lyhördhet, har bidragit till projektets framdrift.

Projektets framgångsfaktorer

God kommunikation med flera målgrupper

Deltagarna i projektet har fått information om aktiviteter på en rad olika sätt, direkt på boendena och i direktkontakt med projektmedarbetarna, men även via sociala medier och då företrädesvis via projektets Facebook-grupp. En viktig kanal som visar sig såväl i resultatet från enkäten som vid intervjuerna med deltagarna är att tidigare deltagare har varit behjälpliga med att sprida information om aktiviteter och även sett till att hjälpa nya asylsökande att introducera Connecting people och projektets aktiviteter.

"Vi ringer och smsar. Vi skjutsar. De har fått känna att de är välkomna."

Aktörerna i projektet upplever sig ha haft en god kännedom om projektet, sett till syfte, innehåll och aktiviteter. De har fått information via direktkontakter, näringslivsråd och nyhetsbrev, vilket har varit relevanta kanaler. Några har kommenterat att de gärna fått information med lite tätare frekvens. Då ett stort antal företag varit involverade under projekttiden torde kännedomen om projektet även i denna grupp vara god, men det är inget som har ingått i utvärderingsuppdraget. Vi ser en möjlig potential i kommande projekt, för att ytterligare ge avtryck lokalt och regionalt, att arbeta med att sprida information om projektet till relevanta målgrupper. Det skulle i Connecting peoples fall t ex kunna vara företag, men också invånare i Sunne kommun. Effekten av kommunikation med ytterligare målgrupper torde kunna bidra med att projektets mål nås i än högre grad. Projektet har tagit fram material om de länder som de asylsökande kommer från och spridit i ett antal sammanhang. Vi ser en poäng att sprida denna information i ett vidare perspektiv. Det kan även vara relevant att utöka listan till vilka nyhetsbrevet går ut till.

Projektet har som nämnts tidigare fått möjligheten att presentera sitt arbete på en rad olika nationella och internationella konferenser, vilket bidragit till att projektet, och Sunne kommun, gett avtryck även utanför den egna kommunen.

En modell att replikera

Att replikera, förpacka och sprida modellen

Projektets mål har varit att skapa en effektiv modell för att ta vara på de kompetenser som kommer till Sverige. Vår bedömning är att det finns goda möjligheter att replikera modellen såväl lokalt i Sunne kommun som på andra platser. En av framgångsfaktorerna är det lokala samhällsklimatet i Sunne kommun och de upparbetade kontakterna och samarbetena, vilket kan te sig annorlunda på andra orter. Därför kan modellen behöva anpassas utifrån lokala förutsättningar. Däremot torde modellen kunna sättas in även i andra kontexter än den nu föreliggande. För Sunne kommuns del är modellen jämte tidigare projekt viktiga beståndsdelar i utvecklingen av en lokal projekthandbok.

Att förpacka arbetet i en användarvänlig form för att sprida modellen är av stor vikt. Att rapportera hur projektet har arbetat och dess resultat är en del, men det skulle även kunna förpackas i en projekthandbok med tydliga moment, tips och råd och erfarenheter från det nu genomförda projektet.

Redan under projekttiden har man sett till att sprida modellen såväl nationellt som internationellt, ett arbete som med fördel kan fortsätta även efter projektslut. Här har troligen Sunne kommun som projektägare en viktig roll (och också en möjlighet att sprida Sunne kommun nationellt och internationellt), men även andra aktörer som deltagit i projektet. Här ser vi även att Migrationsverket har en framträdande roll som kan lyfta fram hela eller delar av modellen i sitt arbete framgent.

I skrivande stund tar projektet fram slutrapport för projektet vilken inkluderar en beskrivning av modellen på en mycket handgriplig nivå. Denna beskrivning kan mycket väl förpackas enligt ovanstående förslag för spridning lokalt, regionalt, nationellt och internationellt.

Nästa integrationsprojekt

Behoven i samhället förändras, kanske finns behov av ytterligare integrationsprojekt, med samma målgrupp eller ny målgrupp. Sunne kommuns lyhördhet och goda samarbete med de lokala aktörerna är en god grund för att identifiera nästa projekt. Vi ser att Sunne kommun har ett användardrivet arbetssätt där den asylsökande eller motsvarande sätts i centrum, vilket är mycket positivt. Vi ser även att samhället som tar emot är en viktig målgrupp, såväl civilsamhälle, företag som invånare.

Vad behöver den asylsökande?

Som nämns i projektansökan är projektets målgrupp ofta personer som hamnar mellan stolarna och som har en lång väg till etablering på bostadsmarknad, arbetsliv och social samhörighet. Arbetsförmedlingens insatser träder först in när individen fått uppehållstillstånd. Men vad behöver då individen för att lägga grunden till vidare etablering i den svenska samhället?

Såväl projektdeltagare, medarbetare och andra aktörer lyfter språkliga kunskaper, förståelse för det svenska systemet, vikten av nätverk och kontakter med samhällsviktiga aktörer, vilket projektet har innehållit. Därtill efterfrågas idrott och rörelse för att bidra till de asylsökandes välmående.

Den praktik som var inplanerad i projektet hade också ökat värdet av projektet och bidragit till att nå målet med projektet.

Vad behöver samhället som tar emot?

Det finns även behov av att samhället får en ökad förståelse för likheter och olikheter. De initiativ till ökad förståelse som gjorts har mottagits väl av de som intervjuats, men vi kan konstatera att det finns ytterligare behov här, vilket är viktigt att ta med sig i nästa projekt. Projektet har sammanställt och spridit information om några av de länder från vilka de asylsökande kom, viktig information som kan spridas ytterligare på lokal nivå. Information om t ex hur bankväsendet i Syrien fungerar är relevant för den lokala banken att ha förståelse för för att kunna förklara det svenska bankväsendet.

Nästa integrationsprojekt

Fundera över projektets utmaningar

Eventuella utmaningar att hantera i kommande projekt:

- Regelförändringar under projektets framdrift, likt Connecting people erfor gällande praktiken, vilket ett framtida projekt bör ta med i beräkningarna.
- Ett varierande inflöde av deltagare kan även förekomma framgent
- Omvärldsfaktorer bortom projektets påverkansmöjligheter
- Administration i projektet, vilka erfarenheter av administrativ karaktär har projektet samlat på sig inför kommande projekt?
- Registrering på individnivå per rapporteringsperiod och över tid för att möjliggöra rapportering av unika deltagare
- Kontakten med Migrationsverket, erfarenheten från projektet är att handläggare byts ofta och att det är en lång startsträcka för ny handläggare innan denne är insatt i projektet. Hur kan projektet bidra till att snabba på för handläggaren att sätta sig in i projektet? Vilka förberedelser anser projektet att Migrationsverket bör göra?
- Indikatorer och redovisning av indikatorer. Inledningsvis i ett projekt kan det vara svårt att förutse hur lätt eller svårt det är att få fram data för att presentera resultaten för indikatorerna. Troligen kan ytterligare insatser göras inledningsvis för att få fram relevanta och mätbara indikatorer. Men det vore också önskvärt att genomföra en halvtidsutvärdering och testa indikatorerna skarpt och vid behov på ett enkelt sätt justera indikatorerna utifrån rådande förutsättningar. Detta utan för stort administrativ insats hos Migrationsverket och i projektet.

NINA ENGDAHL

Projektledare

054 777 06 01

0708 74 18 94

nina@attitydikarlstad.se

www.attitydikarlstad.se